

Lepokodin palvelut

Lepokodin historia

Lepokoti säätiö

Kangasalan Lepokoti henkii historiaa

KANGASALAN LEPOKODIN KUNNOSTUSVAIHEITA VUOSILTA 1993-2000

Kangasalan Lepokoti talvella 1999

Kangasalan Lepokodin kunnostustyöt aloitettiin ”virallisesti” ja tehokkaasti vuonna 1993 päärakennuksen vesikaton kunnostuksella. Vanha vesikaton huopakate oli päässyt vuosien saatossa pahasti ränsistymään, ja siitä oli aiheuttanut vesivuotojen muodossa osin pahojakin vaurioita etenkin rakennuksen toisen kerroksen huonetiloihin.

Alkuperäinen vesikate oli ollut perinteinen pärekatto, mutta sellaisen uudelleenrakentamiseen ei katsottu olevan mahdollisuuksia, vaan päätettiin yhteisesti kunnostaa katto siten, että pintamateriaaliksi tulisi punainen huopakate ”kolmioripa”-asennuksella.

Urakka päätettiin kilpailuttaa, ja tarjosten perusteella työtä valittiin tekemään paikkakunnan **rakennusliike Hannu Jokinen Oy**. Vesikatteen uusimisurakan aikana vanhan pärekatteen purkamiseen osallistui aktiivisesti myös paikkakunnan toinen **rakennusliike Jorma Malm Oy**, ja tällä ”yhteenliittymällä” katto saatiin lopulta uusittua vesitiiviiksi.

Kattoremontin jälkeen alkoi kunnostustöiden hiljaisen suunnittelun kausi, joka jatkui aina vuoden 1996 syksyyn, jolloin monien neuvotteluvaiheiden jälkeen päädyttiin sopimukseen, jonka mukaan **TAKK (Tampereen ammatillinen aikuiskoulutuskeskus)** tekee tulevat kunnostustyöt kurssimuotoisesti. Sopimukseen kuului, että kurssilaisten tekemä työpanos on veloitusetonta, samoin koulutukseen liittyvien työvälineiden käyttö. Perustettava **Kangasalan Lepokoti-Säätiö** hankkii vain kunnostustöihin vaadittavat materiaalit sekä hoitaa entisöintityöhön liittyvät muut veloitteet.

Työt aloitettiin saunarakennuksesta, joka oli jo suunnitteluvaiheessa todettu varsin huonokuntoiseksi. Kunnostustyöt aloitettiin tietenkin rakennuksen vesikatosta, joka purettiin tiilikatteen osalta kokonaan, jonka jälkeen tehtiin tarvittavat korjaukset alusrakenteille.

Kattotiilet puhdistettiin huolellisesti yksitellen ja pinnoitettiin ennen takaisinasennusta. Kattotiilien alle asennettiin aluskate. Räystääslaudoitukset uusittiin kokonaan.

Samanaikaisesti kunnostettiin rakennuksen savupiiput, ja vesikaton kunnostustöiden valmistuttua voitiin hyvällä mielellä todeta rakennus tältä osin pelastetuksi.

Sali korjauksen jälkeen

Seuraavaksi alkoi kunnostustöiden suurin ja työläin vaihe. Sekä saunarakennuksessa että päärakennuksessa oli todettu ulkovaipan hirsissä paikoin laajojakin lahovaurioita. Etenkin saunarakennuksessa ne olivat niin pahoja, että kokonaisia seinäosia jouduttiin uusimaan. Välillä korjausmiehitys joutui miettimään ”päänsä puhki”, miten rakennusosia tuetaan väliaikaisesti kokonaisten seinien purkutöiden aikana, mutta neuvokkuuden ja sisun avulla, osin myös ”kantapään kautta” saatujen kokemusten myötä toimissa onnistuttiin.

”Finnan huone” ennen pinkopahvien asennusta talvella 1999

Hirsien uusimiseen tarvittava hirsimateriaali saatiin Kangasalan keskustan purkutyömailta, eli uusimistyö tehtiin pääsääntöisesti kierrätystarvikkeita hyödyntämällä. Kurssilaiset omaksuivat nopeasti hirsien vaihtotyön, ja **Museoviraston** edustaja antoikin tästä työstä epävirallisen tarkastuskäynnin yhteydessä ”täyden kympin”.

Ulkopuolen korjaustöistä mittavaksi on myös katsottava päärakennuksen ”lasikuistin” rakentaminen pääosin kokonaan uudelleen, huonon taloudellisen tilanteen johdosta jouduttiin käyttämään puutavarana jopa purkutavaraa. Osa puutavarasta tosin jouduttiin tilaamaan erikoismitoin, sillä alkuperäiset puuosat olivat mitoitukseltaan huomattavasti nykyajan puutavaraliikkeiden ”hyllytavarasta” poikkeavia. Lasikuistin ulkoportaat muutettiin rakennustöiden yhteydessä alkuperäisen mallin mukaan johtamaan Ukkijärven suuntaan.

”Lepokodin Raatajista” Minna Rovio esittelemässä taitojaan ASTA-messuilla syksyllä 1998

Saunarakennuksen kellarikatos jouduttiin myös purkamaan huonon kuntosu vuoksi kokonaan, ja rakentamaan täydellisesti uudelleen. Katteeksi tehtiin pärekatto, jonka tekemisessä meitä oli opastamassa **mv. Heikki Haavisto**, sillä hän oli vielä säilyttänyt taitonsa pärekaton tekemiseen.

"Kesäpuolen" pikkuparveke uusittiin myös kokonaan alkuperäisen mallin mukaiseksi, parvekehan oli jossain vaiheessa jo rakennettu kokonaan uudelleen. Alkuperäinen malli ja mitoitukset saatiin tutkimalla Lepokodin runsaita valokuvakokoelmia.

Kesän 1997 aikana kunnostettiin myös nk. pikkumökin vesikatto, joka sai tässä yhteydessä uuden punaisen huopakatteen.

Ukkijärven puolella oleva lasikuisti rakennettiin lähes kokonaan uudelleen

Ulkopuolen kunnostustöiden ollessa jo loppusuoralla, päästiin lopulta kunnostamaan sekä pää- että saunarakennuksen sisätiloja. Saunarakennuksen kohdalla voidaan todeta, että siellä rakennettiin sisätilat suurelta osin kokonaan uudelleen. Tiloissa tehtiin myös suurehkoja muutostöitä. Päärakennuksessa toisen kerroksen huoneissa oli tilanne se, että lähes kaikkien huoneiden pinkopahvitukset jouduttiin uusimaan vuosien varrella tulleista vesivaurioista johtuen. Työn laajuudesta voidaan myös todeta se, että Lepokodissa on n. 30 huonetta, suuri keittiö, käytäviä ja auloja, jotka kaikki piti kunnostaa.

Useat kurssilaisista kunnostivat kokonaan oman huoneensa. Huone 16, Minna Rovio

Sisätilojen puupinnoilta jouduttiin poistamaan paksut maalikerrokset useimmissa huoneissa, samoin esim. ikkunoista jouduttiin poistamaan pääosa vanhoista maalikerroksista. Maalinpoistot tehtiin noudattamalla suurta varovaisuutta, jotta puupinnat eivät tarpeettomasti vaurioituneet. Työ tehtiin pääosin mekaanisesti kaapimalla tai maalinpoistokemikaaleja käyttäen, polttokaavintaa sisätiloissa ei sallittu.

Listojen yms. erillisten puuosien korjaukset olivat myös mittava työ, sillä yhdellä kurssilaisista meni lähes koko talvi näiden puukorjauksissa. Em. kunnostustyöt on toteutettu noudattamalla mahdollisimman tarkasti entisöintiperiaatteita. Vain korjauskelvottomat osat on uusittu, ja esim. puurakenteidenpuuosia uusittaessa on käytetty pääsääntöisesti saatavilla ollutta vanhaa, tiheäsyistä puutavaraa tai eri purkutyömailta saatua materiaalia.

Huonetilojen puuosien maalaustyöt tehtiin öljymaaleja käyttäen, paitsi lattiat, jotka maalattiin lakkamaalilla. Värisävyt valittiin vanhoja, alkuperäisiä värisävyjä tutkimalla. Tapetoinnit suoritettiin eri tapettitehtaiden painamilla "uusvanhoilla" malleilla. Osa tapeteista saatiin lahjoituksina, esim. "radiohuoneen" tapetit lahjoitti **Maalausliike Ritari & Smedberg Oy** Keravalta ja "Finnan huoneen" tapetit lahjoitti **Uulatuote Oy**. Huone 17 tapettikuviot maalattiin käsityönä tapettikerroksien alta löytyneen mallikuvion mukaisesti.

Yhtenä suurimmista kunnostustyövaiheista on myös Lepokodin irtaimiston korjaaminen ja maalaaminen. Myös näissä kalusteissa tilanne oli sen että vuosien varrella niitä oli maalattu moneen kertaan, ja siksi niidenkin kunnostaminen tuli tehdä "raskaimmalla" tavalla eli kaikki vanhat maalikerrokset piti poistaa. Mainittakoon, että Lepokodin "matkailijahuoneiden"

kalusteet ovat joka huoneessa samanmalliset varta vasten Lepokotia varten teetetyt, joten jo tämä seikka tekee ko. kalusteista hyvin arvokkaan kokonaisuuden rakennuksen irtaimistossa.

Päärakennus etujulkisivun puolelta. Hirsipinnat maalattiin maitomaalilla.

Kunnostetuista huonetiloista on jouduttu kaikki vanhat pinkopahvitukset purkamaan ja huoneet "pahvittamaan" uudelleen. Tapetoinnit on tehty saatavilla olevilla paperitapeteilla, huone 17 tapetti- ja tapettikuviot on maalattu työmaalla käsin sivellin/shabloonatyönä.

Huone 15 maalaustyöt suoritti Kalevi Salonen. Taiteilija Maaretta Muranen käytti tilaa työhuoneenaan

Rikkinäisten ikkuna- ja ovilasien uusinnassa on käytetty eri puolilta Kangasalaa hankittua vanhaa lasia. Samoin korjauskelvottomat ikkunoiden ja ovien heloitukset on uusittu alkuperäisen mallin mukaisilla vanhoilla purkutyömailta tms. hankituilla heloituksilla.

Puretuista osista (esim. pinkopahvitukset, korjauskelvottomat ovet yms.) on säästetty myöhemmin varastoitavaksi tarpeellinen määrä rakennuksen historian tutkimista ja dokumentointia varten. Samoin huonetiloissa ja kalusteissa on jätetty näkyviin malleja aikaisemmista värisävyistä.

SUUNNITELMAT, TYÖNJOHTO JA VALVONTA

Kohteen kunnostustöiden tekniset työselitykset yms. kunnostusohjeet, konsultoinnit, valvonnat, on suorittanut **Tarmo Marjamäki**. Marjamäki on antanut myös suuren työpanoksen osallistumalla myös itse työn toteuttamiseen jo 1991 vuodesta lähtien. Tuhannet työtuntinsa hän on tehnyt "talkootyönä".

Työn toteuttamista on valvomassa ja ohjaamassa sekä samalla myös suunnittelemassa ollut **arkkitehti Riitta Kuronen**, joka on ollut mukana Lepokodin kunnostustyön toteuttamisessa jo työn aloituksesta lähtien. Myös Kurosen työpanos on saatu pääosin veloitusetta.

Tietenkin Kangasalan Lepokoti-säätiö osallistuu myös työn taloudelliseen valvontaan ja tarvehankintasuunnitteluun erittäin aktiivisesti.. Samoin säätiön väki perheineen on ollut aina

tarvittaessa käytettävissä erilaisissa talkootehtävissä.

AIKATAULU:

Kangasalan Lepokodin ja siihen kuuluvien rakennusten kunnostustöiden valmistuminen oli suunniteltu tapahtuvaksi vuoden 2000 alkuun, mutta tämä aikataulu ei pitänyt, ja nyt onkin tällä hetkellä pienen "hengähdystauon" hetki menossa.

Ullakolle rakennettiin kokonaan kipsilevyllä verhoiltu varastuhuone Lepokodin eri säilytystarpeita varten

TYÖMAATILANNE 21.12.2000

Kangasalan Lepokodin kunnostus-, maalaus- ja entisöintityöt ovat 21.12.2000 edistyneet siihen tilanteeseen, että voidaan hyvin todeta työstä tehdyn yli 90%. Perusteluna tälle on se, että Lepokodin päärakennuksen 26 huoneesta 20 on kunnostettu valmiiksi, saunarakennus sisäpuolelta kokonaan sekä molempien rakennusten ulkovaipat pääosin kokonaan. Kun vielä huomioidaan, että päärakennuksen kunnostettujen yläkerran huoneiden (9) lähtötilanne oli se, että niiden kunto oli huomattavasti huonompi kuin alakerran huoneissa, oli em. huoneissa runsaasti aikaisemmin vesikaton vuodoista aiheutuneiden vaurioiden korjaamista ja siten pohjatyöt huomattavasti työläämpiä. Nyt nämä vauriot on pääosin (90%) korjattu, ja koska alakerran huonetiloissa näitä vaurioita ei esiinny, voidaan näiden korjaustyöt tehdä siten huomattavasti "kevyemmin".

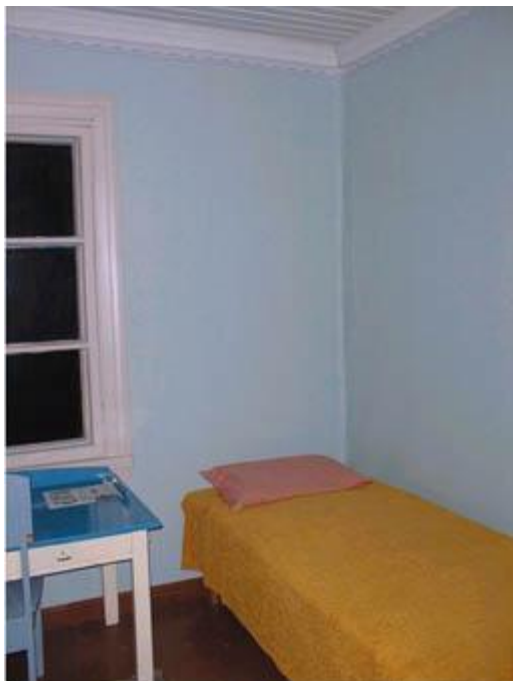
Lepokodin saunarakennus talvella 1999

YLÄKERRAN HUONEIDEN KUNNOSTUS:

Huone 15:

Huoneen kaikista maalattavista puupinnoista poistettiin vanhat maalikerrokset vähintään alkuperäiseen kiinteään öljymaalikerrokseen asti. Katossa oli n. 100x100 cm kokoinen lahovaurio, joka korjattiin mitoitukseltaan ja muodoltaan vastaavalla paneelilla. Lahovaurio oli ulottunut myös runkorakenteena olevaan hirteen, johon tehtiin tarvittava korjaus poistamalla vaurioitunut osa ja asentamalla sen tilalle saman verran ehjää hirttä. Myös huoneen ikkunaseinässä oli muutamia lahonneita hirsjiä, jotka uusittiin jo aikaisemmin ulkovaipan korjauksen yhteydessä.

Koska tämän huoneen kohdalla oli em. vesivuodoista johtuneita lahovaurioita, oli luonnollista, että nämä aiheuttivat myös sen, että kaikki seinillä olevat pinkopahvitukset jouduttiin uusimaan.

Huone 18 kunnostettuna, Pauliina Saarinen

Kaikki puupintojen maalaustyöt tehtiin sivelemällä niihin kolme kertaa perinteinen öljymaali (Terra Linal), värisävyt etukäteen tutkittujen vanhojen alkuperäisten sävyjen mukaisesti. Lattiapinnat ja jalkalistat maalattiin Uulatuote Oy:n Lakkamaalilla (=pellavaöliymaali /-lakka-seos).

Tapetointi suoritettiin arkkitehti Riitta Kurosen valitsemaan vanhoihin tapettikerroksiin perustuvalla paperitapetilla.

Huoneen uuni kunnostettiin tulipesän osalta kunnostamalla se toimivaksi ja ulkoapäin maalaamalla. Uunin valurautaisista luukuista poistettiin vanhat jälkikäteen tehdyt maalikerrokset, ja luukut öljyttiin.

Huone 16:

Kaikki huoneen kunnostustyöt tehtiin kuten huone 15:ssä lukuunottamatta lahovaurioiden korjauksia, sillä niitä ei siellä esiintynyt. Pinkopahvitukset olivat kuitenkin niin pahoin repeilleet ja irronneet, että ne piti uusia.

Huoneen kalusteet entisöitiin huoneen korjaustöiden yhteydessä poistamalla niistä kaikki vanhat maalikerrokset, ja maalaamalla ne työmaalla itse valmistetulla ja alkuperäiseen värisävyyn tehdyllä maalilla.

Huone 17:

Korjaustyöt kuten huone 15. Alustoissa esiintyi myös lahovaurioita, jotka korjattiin uusimalla vaurioituneet alueet.

Poikkeuksena edellisiin huoneisiin tehtiin tämän huoneen tapetointi siten, että tapetin pohjamaalaus ja kuviointi tehtiin käsityönä temperamaaleilla maalaamalla. Kuviointi noudattaa tarkasti alkuperäisen tapetin yksityiskohtia pohjamaalauksen jälkeen peruskuviointi tehtiin sabloonatyönä, tämän jälkeen rajaukset tehtiin rajaukset ja muu viimeistely siveltimellä.

Yläkerran käytävästä osa kunnostettuna (Minna Rovio ja Pirjo Yli-Muilu)

Huone 18:

Korjaustyöt tehtiin lahovaurioita myöten kuten huone 15, paitsi että tämän huoneen kattopaneelit uusittiin kokonaan. Syynä tähän oli että lahovaurioiden lisäksi paneelit oli käsitelty jossakin aikaisemmin suoritetussa korjaustyössä kittaamalla "helmipaneelien" urat osittain jopa umpeen, osa paneeleista oli myös hiottu liian raskaasti, jolloin uritukset yms. muodot olivat pahoin pyörityneet. Uusi panelointi tehtiin teettämällä sitä varten alkuperäistä paneelia malliltaan ja mitoitukseltaan vastaavaa puutavaraa sekä kiinnittämällä uudet paneelit myös alkuperäistä naulausta vastaavalla tavalla.

Pinkopahvitukset jouduttiin uusimaan., sillä ne olivat kosteusvaurioiden, repeämien tms, syiden johdosta todettu korjauskelvottomiksi.

Kalusteet entisöitiin kuten huoneessa 16. Värisävyksi valittiin aikaisemmin maalikerroksista esiin otettu vanha sävy.

Huone 19:

Korjaustyöt kuten huone 15. Huoneen katossa oli n. 150x100 kokoinen alue. jossa paneelit jouduttiin uusimaan.

Pinkopahvitukset olivat myös tässä huoneessa pahoin vaurioituneet, siksi nekin uusittiin.

Myös kalusteet on jo entisöity, korjaustapa kuten muissa huoneissa.

Huone 20:

Korjaustyöt kuten huone 15. Huoneessa jouduttiin tekemään hirsikorjauksia enemmän kuin muissa huoneissa. Siksi myös pinkopahvit jouduttiin pahoin kosteusvaurioituneina uusimaan.

Tämänkin huoneen kalusteet on jo entisöity.

Käytävä:

Käytävän katon paneeleissa, etenkin savupiippujen kohdissa, oli laajoja lahovaurioita, mutta ne pystyttiin kuitenkin korjaamaan paikkaamalla.

Muutenkin korjaustyöt tehtiin kuten em. huoneissa.

Huone 22:

Korjaustyöt kuten em. huoneissa.

Huone 21, (Finnen huone):

Huoneen korjaustyöt tiedettiin jo ennen aloitusta tavallista suuremmiksi, sillä silmämääräisestikin arvioiden katon ja seinien vauriot olivat selvästi näkyvissä. Purkutöiden aikana ei onneksi yllätyksiä tullut, mutta laajuudessa ei tullut myöskään "kevennyksiä". Huoneen katon paneloinnit jouduttiin uusimaan, samoin hirsien lahovauriotkin tehtiin aikaisemmin todetussa laajuudessa.

"Kylli" Kärkkäinen tarkastamassa saunarakennuksen kunnostustöiden loppuvaihetta kesällä 1998.

Myös huoneen lattia jouduttiin kokonaan uusimaan. Seinät pinkopahvitettiin ja tapetointi tehtiin **Uulatuote Oy:n** lahjoittamilla tapeteilla. Huone 13 (Kyllin huone):

Tämän huoneen korjaukset oli jo ennalta sovittu tehtäväksi "minimilaajuudessa", sillä huoneen suurimmat vauriot olivat ikkunaseinän nurkkauksessa, jossa tehtiin vain pieniä hirsivauriokorjauksia. Ja, koska huoneen nykyisestä tapetista löytyi varastosta muutama rulla samaa mallia, tyydyttiin korjaus tekemään vain paikkaamalla vaurioitunut alue.

Huone siivottiin ja järjestettiin siihen asuun kuin se oli viime vuodet ollutkin. Tämän huoneen laajempaa korjausta ei siis tarvinnut toteuttaa, mikä on myös Lepokodin viimeisen omistajasisaren **Kyllikki Kärkkäisen** toive.

Huone 23 ja 24 ("Ollan huoneet"):

Korjaustoimina näissäkin huoneissa vain pienet paikkamaalaukset (Kyllin toive tämäkin). Tosin huoneen 24 katto joudutaan vielä maalaamaan myöhemmin, sillä ko. katon maalikerrokset kuoriutuvat laajasti ja edellyttävät siten maalausta.

Huoneen esineet ja irtaimisto puhdistettiin ja järjesteltiin huoneen siivoustoimien jälkeen alkuperäiseen asuunsa.

Huone 14:

Huone kunnostettiin pääosin kuten useimmat muutkin yläkerran huoneet.

Katossa oli pieni lahovaurio, joka korjattiin paikkaamalla.

Huone 20 kunnostettuna (Pirjo Yli-Muilu, Pauliina Saarinen)

Seiniin asennettiin uudet pinkopahvit, ja lopuksi seinät tapetoitiin **Maaretta Murasen** valitsemalla tapetilla, huone oli nimittäin jo aiemmin sovittu tulevan tämän taiteilijan "lopulliseksi" työhuoneeksi. Muranen oli korjausten aikana joutunut jo kaksi kertaa muuttamaan työtilansa väliaikaisiin tiloihin, mutta tämän huoneen valmistumisen jälkeen "ikuinen" muuttaminen on hänen kohdaltaan ohi.

YLÄKERRAN TILANNE 21.12.2000:

Varsinaiset huonetilat ovat valmistuneet ja odottelevat tulevia käyttäjiään. Huoneista on vuokrattu työtiloiksi huoneet 14, 19 ja 20.

Huone 19 ja sen kalusteita kunnostettuna (Fazli Vedat). Huone on nimetty "Saarikosken huoneeksi"

Yläkerran käytävän kunnostustyöt saatiin valmiiksi Pääsiäiseksi 1999.

ALAKERRAN KUNNOSTUS:

Sali:

Salin kunnostustyöt tehtiin keväällä 1998, jolloin löytyi sopiva aika ko. työn toteuttamiselle. Salihan on ollut koko korjaustöiden ajan erilaisten tilaisuuksien vuoksi paljon käytössä ja korjausta varten käyttö piti keskeyttää aivan sen valmistumiseen asti.

Salissa kaikista puupinnoista poistettiin vanhat maalikerrokset kokonaan, ja uudelleenmaalaukset tehtiin jälleen perinteisiä öljymaalilla käyttäen (Terra Linal, Uula Öljymaali)

Ulkovaipan korjauksen aikana oli jo ennakoon huoneessa tehty yksi Lepokodin suurimmista hirsikorjauksista, jolloin jouduttiin uusimaan seinäosa lasikuisti/ "radiohuoneen" oviaukko kokonaan.

Poikkeuksena edellisten huoneiden kunnostuksiin oli myös se, että saliin 1940-luvulla puretun kaakelimitin tilalle muurattu tiiliuuni poistettiin huonon lämmitystehon vuoksi. Tämän tilalle asennetaan marraskuun 1998 aikana purkutyömaalta hankittu "uusi" kaakeliuuni. Muutoin salin kunnostustöiden toteutustavat noudattelivat jo aikaisempien huoneiden kunnostusperiaatteita.

Lasikuisti:

Lasikuistin sisäpuolen maalaustyöt toteutettiin lattiaa lukuunottamatta, perinteisiä öljymaaleja käyttäen. paitsi hirsiseinän osuus, joka maalattiin petroliöljymaalilla. Lattia maalattiin maalinpoiston jälkeen Uulatuote Oy:n Lakkamaalilla.

Huone 3:

Kuten jo kuntoarvioissa oli todettu, alakerran huoneiden kunnostustyöt voidaan tehdä huomattavasti "kevyemmin" kuin yläkerran huoneet, sillä näissä huoneissa ei ole kovinkaan paljon työlästä ja hidasta puukorjaustarvetta.

Huone 3 vielä hiukan keskeneräisenä. Maalaus- yms. kunnostustyöt tekivät Olavi Savolainen ja Veikko Jussila.

Mutta toisin kävi! Kesä 1998 oli todella sateinen, ja osittain keskeneräisten sadevesien ohjaustöiden vuoksi tämän huoneen puurakenteet pääsivät kostumaan.

Sali. Viihtyisyys tehdään myös alkuperäisillä kalusteilla!

Pinnat kuivattiin, ja seiniin asennettiin haltex-levyt osittain pieneksi lisälämmöneristykseksi (päätyhuone), ja osittain siksi, että huonetta käyttää työtilanaan **pianonsoitonopettaja Leena Marjamäki**, levyt toimivat siis myös ääneneristeenä.

Myös puupintojen maalikerrokset olivat niin hyvässä kunnossa, että pohjatyöt voitiin tehdä kevyemmin. Maalaustyöt tehtiin perinteisiä öljymaaleja käyttäen. Huone tapetoitiin lopuksi Leenan valitsemalla vanhan malliston mukaisella paperitapetilla.

Huone 2:

Sekä seinäpinnat (tapetit, pinkopahvitus) että katto ja lattiapinnat olivat hyvässä kunnossa. Katto ja lattia maalattiin, samoin listoitukset, tapetit saivat jäädä ennalleen.

Huone 4:

Huone oli toiminut koko työn ajan työmaatoimistona, ja siksi sen kunnostus jätettiin loppuvaiheeseen.

Pinkopahvitukset uusittiin, kuten oli useimmissa muissakin huoneissa tehty, tapetointi tehtiin maaliskuussa 1999.

Nykyisen suunnitelman mukaan Sovittiin, että "Kylli" muuttaa tähän huoneeseen väliaikaisesti kunnes hänen oma huoneensa on kunnostettu (huone 5)

Huone 6:

Tämän huoneen yleiskunto oli hyvä, vaikkakin sen aikaisempi kunnostus olikin tehty hiukan Lepokodin historian hengen vastaisesti (seinissä haltex-levyt ja maali).

Päätimme kuitenkin kustannussäästöjen vuoksi toteuttaa kunnostustyöt siten, että seiniin siveltiin edelleen maali, joka sitten elävöitettiin Minna Rovion suunnittelema koristekuvioinnilla. Lopuksi Minna teki seiniin myös sabloonakoristeet.

Muista huoneista poiketen, annettiin tämän huoneen lattiassakin olevan korkkimaton jäädä paikoilleen.

"Radiohuone":

Huone on saanut nimensä historiasta, sillä olihan Lepokoti käyttänyt joskus jopa lehti-ilmoituksessa "tärppinä" mainintaa, että "talossa oli myös radio", ja ko. laite oli sijoitettu tähän huoneeseen.

Sali. Kuvassa näkyy Lepokodin yksi erikoisuuksista: Kangasalla valmistettu piano!

Huoneessa tehtiin pienenä muutoksena se, että lämmityksessä käytettävän kamiinan molemmille puoleille asennettiin paloturvallisuuden vuoksi kipsilevyt. Allekirjoittanut pinnoitti levyt **Finexter Oy:n** lahjoittamalla STO-hiertopinnoitteella, jolla saatiin levyjen pinta muistuttamaan ympäristön mukaista rappauspintaa.

Huone saatiin lopullisesti kuntoon maaliskuun lopulla 1999.

MUUT PÄÄRAKENNUKSESSA TÄHÄN MENNESSÄ SUORITETUT KORJAUSTYÖT:

Ulkovaipan korjaustöiden yhteydessä oli todettu, että keittiön lattian ulkoseinän puoleisella osalla on lahovaurioita, ja siksi lattiakorjaus toteutettiin jo vuonna 1996. Aluksi n. ½ lattiasta purettiin auki, poistettiin kosteat eristeet ja uusittiin lahovaurioituneet runko-osat. Uusi lattialaudoitus tehtiin mitoitukseltaan alkuperäistä vastaavalla lattiaponttilaudalla ja lattia maalattiin lakkamaalilla valmiiksi. Loppuosa keittiöremontista toteutettiin vuonna 1999, mutta tällä hetkelläkin keittiön listoitustyöt ovat kesken.

Huone 22: hirsiseinässä oleva tulipalon jälki vuosien takaa.

Syksyllä 1998 avattiin myös aulan lattia wc:n oven edestä, sillä talviaikaan aula on ollut hyvin kylmä ja vetoinen. Korjauksen yhteydessä todettiin paitsi että eristeitä piti lisätä, myös se, että

yläkerran porrarakennelmiin kiinnitetty huoltopesualtaan vesiputket olivat vuotaneet ja kasteleet eristeet. Märät eristeet (sahanpuru) poistettiin ja uudet laitettiin tilalle.

Lopulta aulan lattia tehtiin kokonaan uudesta lattialaudasta, koska vanhojen lattialankkujen kunto oli päässyt liian huonoksi.

Päärakennuksen kaikki savuhormit nuohottiin, ja tulipesät korjattiin tarvittavassa laajuudessa talvella 1997/1998.

Käytävän kunnostamaton osa (kunnostus käynnissä maaliskuussa 1999)

Ikkunoiden kunnostustyöt olivat olleet koko vuoden 1998 ajan käynnissä. Jokainen ikkuna-aukko kunnostetaan siten, että kaikki puitteet (ikkunapokat) irrotettiin ja kunnostettiin irrallaan. Kaikista ikkunoista, sekä karmeista että pokista poistetaan vanhat maalikerrokset, vaurioituneet lasituskittaukset ja uudelleenmaalaukselle tehdään perinteisiä öljymaaleja käyttäen. Ulkopokien pohjamaalaus tehtiin sinkkivalkeispohjamaalilla (Siva). Rikkinäiset ikkunalasit on uusittu lähiympäristöstä eri kohteista saadulla vanhalla lasilla.

Ikkunatyö on ollut odotetusti huonoimmin edistynyt työosa, ja allekirjoittanut keskeyttikin sen syksyllä 1998. Kurssityönä ko. kunnostusta ei voi tehdä, koska työtä ei voi vaatia tehtäväksi urakaluonteisesti, ja siksi työ edistyi niin hitaasti, että kesän 1998 aikana suoritettu työ oli määrällisesti niin vähäinen, että työn hitaudesta johtuen tästä oli enemmän haittaa kuin hyötyä. Ikkunoiden ”liukuhihnamainen” kunnostustyö vaatisi erittäin motivoituneen työporukan, jotta se onnistuisi. Työ toteutettaneen loppuun, kun sopiva työryhmä saadaan työmaalle.

Sähkötyöt:

Lepokodin kaikki vanhat sähköjohdot oli todettu jopa rakennukselle vaaralliseksi, joten kunnostustöiden etenemisen mukaan ne on uusittu kokonaan. Uusimisen yhteydessä on puretut sähkövarusteet (jakorasjat, valokatkaisijat) kuitenkin käytetty pääosin uudelleen, tai hankittu eri kohteista vanhoja hyväkuntoisiksi todettuja sähkövarusteita. Myös sähkövarusteiden sijoitukset ja kiinnitystavat (johtojen kiinnitykset) on tehty alkuperäisen mallin mukaisesti.

Kuitenkin loppuvaiheessa on lähinnä materiaalipulan vuoksi jouduttu käyttämään uusia, nykyaikaisia varusteita, joka on kyllä mielestäni erittäin suuri takaisku, sillä olisin halunnut työn onnistuvan kaikin puolin siten, että olisi voitu joka yhteydessä puhua entisöintityöstä.

Olen jo monilla muillakin työmailla todennut saman, ja tuntuukin vääryydeltä muita entisöintityöhön osallistuvia kohtaan se, että taitavasti suoritettujen pintojen päälle asennetaan malliltaan ja materiaaliltaan täysin poikkeavia varusteita. Erityisesti ihmettelen, ettei nykyajan valmistusmenetelmien avulla voida valmistaa edes pyöreitä sähkövarusteita, vaan kaikki ovat nelikulmaisia! Kustannuskysymys tämä ei voi olla.

ULKOPUOLEN KORJAUSTYÖT:

Saunarakennus:

Hirsikorjausten jälkeen saunarakennuksen porraskuistin puoleinen osa päällystettiin paneelilla.

Saunarakennuksen korjauksen yhteydessä kunnostettiin myös savupiiput. Lämpöeristyksen parantamiseksi rakennuksen ullakolle laitettiin puhallusselluvilla.

Saunarakennuksen molemmat ulko-ovet olivat vaurioituneet korjauskelvottomiksi. Porraskuistin uusi ulko-ovi saatiin purkutyössä vapautuneesta ovesta, toinen ulko-ovi rakennettiin alkuperäisen mallin mukaiseksi työmaalla. Kolmas tienpuoleinen ovi poistettiin kokonaan, ja oviaukko muurattiin umpeen.

Saunarakennuksen korjaukseen liittyi myös melko suurena osana kivityöt (sokkelikivet, kellariin johtavat kiviportaat). Suurimpana vaikeutena tässä työvaiheessa oli se, että varsinkin sokkelikivet olivat kooltaan suuria, ja tämä aiheutti "päänvaivaa" siinä, että oli keksittävä, miten niitä saadaan siirrettyä. Lopulta tunkkien, vääntöpuiden tms. avulla työ saatiin tehtyä.

Sadevesien ohjaamiseksi saunarakennukseen asennettiin uudet malliltaan alkuperäisiä vastaavat vaakavesikourut ja suppiloilla varustetut syöksytorvet. Kiinnikkeet ja kannakkeet valmistettiin työmaalla.

SAUNARAKENNUKSEN PINNOITUS- JA MAALAUSTYÖT:

Porraskuistin puoleinen saunarakennuksen osa (myös porraskuisti) maalattiin valkoisella Uulatuotteen keittomaalilla. Maalaus tehtiin yhdenkerran käsittelynä, mikä on yleinen käytäntö keittomaaleilla maalattaessa. Toinen päätyosa kuisteineen maalattiin maitomaalilla.

Saunarakennuksen ovet ja ikkunat maalattiin perinteisellä öljymaalilla (Uulatuote Oy).

Saunarakennuksen tiilipinnat pinnoitettiin Saarenmaan kalkkitahnan ja valkosementin sekoituksella slammaamalla.

Kellarin sisäänkäyntikatoksen maalattavat pinnat maalattiin valkoisella **TRK-Maalit Oy:n** lahjoittamalla petroliöljymaalilla, ovi maalattiin Uulatuote Oy:n öljymaalilla.

Päärakennus:

Ulkopuolen ullakko-osan seinäpaneeleita jouduttiin uusimaan lasikuistin yläpuolella olevalta seinäalueelta.

Ruutanantien puoleisen sisäänkäyntikuistin katto uusittiin noudattaen samaa korjaustapaa kuin aikaisemmin vuonna 1993 kattokorjauksissa oli tehty.

Päärakennuksen Sorolan puolella oleva puurakenteinen poistumistikas uusittiin kokonaan, sillä alkuperäiset tikkaat olivat lahonneet korjauskelvottomiksi.

Päärakennuksen etusivun alaosiin oli aikaisemmassa korjaustyössä asennettu hirsipinnan päälle mineriittilevytyt, jossa yhteydessä ikkunoiden alimmista reunalautoista oli poistettu muotosahatut alueet. Levyt poistettiin kokonaan, ja ikkunoiden reunalaudat valmistettiin vanhan mallin mukaisiksi.

Takasivun kuuden alakerran ikkunan reunalautoitukset olivat lahonneet korjauskelvottomiksi, siksi ne tehtiin kokonaan uudelleen eräitä yksittäisiä pyöreäksi veistettyjä osia lukuunottamatta.

Pääsisäänkäynnin portaiden kaiteet uusittiin alkuperäisiä terästolppia lukuunottamatta kokonaan. Malli ja mitoitus alkuperäistä vastaavat.

Rakennuksen päätyjen ja jiirien koristelaudoitukset uusittiin pääsääntöisesti kokonaan. Näihin liittyvät mastot oli jossakin korjausvaiheessa katkaistu, ja valokuvista vertaamalla ne rakennettiin uudelleen alkuperäisen mallin mukaisesti. Pääsisäänkäynnin masto rakennettiin samalla toimimaan lipputankona.

Sadevesien ohjaukset rakennettiin uudelleen alkuperäistä mallia vastaavilla vaakavesikouruilla ja suppiloilla varustetuilla syöksytorvilla. Näiden asentamiseen tarvittavat kiinnikkeet ja kannakkeet valmistettiin työmaalla.

"Kesäpuolen" tiilimuuratun alaosan vanhat rappauserrokset olivat pahoin rapautuneet. Kaikki vanhat kalkkilaasterkerrokset poistettiin tiileen asti kokonaan, pinnat korkeapainepestiin ja rapattiin uudelleen Hyvinkään Betoni Oy:n toimittamalla perinteisellä märkäkalkkilaastilla.

PÄÄRAKENNUKSEN ULKOMAALAUUS:

Päärakennuksen ulkomaalaus toteutettiin kaikkien pintojen osalta siten, että vanhat maalikerrokset, pehmentynyt puuaines yms. epäpuhtaudet poistettiin.

Hirsipinnat ja päärakennuksen lautapinnat käsiteltiin pääsääntöisesti maitomaalilla, kuistien kohdalla olevat seinäpinnat petrolimaalilla (TRK-Maalit Oy), sillä maitomaali näissä pinnoissa olisi ollut ongelmallinen lähinnä siksi, että se on herkästi tarttumassa koskettaessa esim. vaatteisiin.

Ikkunoiden ja ovien vuorilaudat ` kaiteet., Sorolan puoleisen päädyn palotikkaat, mastot yms. maalattiin perinteisillä öljymaaleilla (Uula, Terra Linal).

Terassiparvekkeen ja "kesäpuolen" parvekkeen lattiat öljykäsiteltiin.

Ikkunat ja ovet maalaus käsiteltiin öljymaaleilla (Uula-öljy-maali)

Pääsisäänkäynnin kuistin lattia maalattiin Uulatuote Oy:n lakkamaalilla.

Rapatut pinnat kalkkimaalataan miilupoltetulla kalkkimaalilla Vuoden 2001 kesällä.

SAUNARAKENNUKSEN SISÄPUOLEN KUNNOSTUS

Saunarakennuksen sisäpuolen kunnostuksessa tehtiin eniten varsinaisia muutoksia rakennuksen alkuperäiseen huonesijoitukseen verrattuna. Rakennushan oli katsottava tavallaan uudisrakennukseksi, sillä suuri osa sen pintarakenteista oli tehty uudelleen.

Saunarakennuksen uusi takka/ leivinuuni-yhdistelmä

Kaikkien huoneiden paneloidut sisäkatot uusittiin kokonaan. Vanhoista katoista osa oli jo romahtanut sisään, ja myös kattojen tukirakenteissa (rungoissa) oli vuosikymmenien aikana useasti ylitäytetyn vesisäilön vuoksi pahoja lahovaurioita. Runkojen korjausten jälkeen kattoihin asennettiin alkuperäisen kaltainen sekä malliltaan että mitoitukseltaan vastaava paneeli.

Takkahuoneen ja pukuhuoneen hirsipinnat päällystettiin höylälaudalla.

Saunakamarin ja keittiön lattioissa oli myös lahovaurioita, joten nekin uusittiin tarpeelliseksi suunnitellussa laajuudessa.

Saunan kaikkien rapattujen pintojen vanhat laastikerrokset poistettiin, ja ne uudelleenrapattiin Hyvinkään Betoni Oy:n toimittamalla perinteisellä märkäkalkkilaastilla.

Saunarakennukseen tehtiin korjaustöiden yhteydessä kaksi uutta oviaukkoa, jolla rakennus saatiin muutettua sellaiseksi, että kulku on nykyisin mahdollista läpi talon,

Jossain korjausvaiheessa saunan pesuhuoneen ja löylyhuoneen sijoitukset oli muutettu keskenään, nyt ne palautettiin olemaan alkuperäisillä paikoillaan.

Löylyhuoneen betonilattia valettiin osittain uudelleen.

Löylyhuoneen ilmanvaihtoritiläksi löytyi Helsingistä 1910-luvulta peräisin oleva valurautaritilä.

Vanhoista saunakirjoista ideoitu laudekokonaisuus (suunnittelija Riitta Kuronen) rakennettiin kokonaan uusi. Saunan kiukaana toimii väliaikaiseksi hankittu kiuas, uusi tehokkaampi kiuas hankittiin ja asennettiin myöhemmin 1998 syksyllä.

Pesuhuoneen lattia valettiin osittain uudelleen, ja lattioden pintamateriaaliksi asennettiin Pukkilan luonnonvärinen kuusikulmalaatoitus jalkalistalaattoineen.

Löylyhuoneen lauteineen.

Pesuhuoneeseen hankittiin myös uusi muuripata, joka asennettiin ja liitettiin pesuhuoneen savuhormiin.

Takkahuoneen (pakari) vanha leivinuuni purettiin kokonaan pois ja sen tilalle muurattiin arkkitehti Riitta Kurosen suunnittelema varaava leivinuuni/takkayhdistelmä.

Saunan keittiökaapitkin valmistettiin itse!

Aikaisemmin pesulana toiminut tila muutettiin välikäytäväksi keittiöön, jonka lattia ensin poistettiin kokonaan sähkö- ja viemärintitöiden vuoksi. Uusi betonilattia päällystettiin kuten pesuhuone Pukkilan "kuuskulma"-laatoilla.

Wc:n (kokonaan uusi varustus)väliseinä rakennettiin puurunkoiseksi, seiniin asennettiin paneeli.

Uusiin oviaukkoihin asennettiin niitä varten hankitut vanhat peiliovet, jotka kunnostettiin.

Keittiön kaapit rakennettiin rimalevyistä ja hövlälaudasta Riitta Kurosen laatimien piirustusten mukaisesti.

Keittiön ja saunakamarin seiniin asennettiin lisälämmöneristeeksi haltex-levyt.

Saunarakennuksen sähkölaitteet johtoineen uusittiin kokonaan, samoin kaikki vanhat putket yms. vesilaitteet.

Saunarakennuksen takkahuoneen ja pukuhuoneen kalusteetkin tehtiin kokonaan työmaalla (**Jussi Lehto**). Kalusteiden tekemiseen sopiva verstaatti löytyi lähellä sijaitsevan **mv. Asko Keskinen** "pajasta", joka saatiin käyttöön veloitusetta.

Saunarakennuksen sisäpuolen maalaustyöt:

Löylyhuoneen uudet rapatut seinät ja katto käsiteltiin miilupoltetulla kalkkimaalilla

(Saarenmaan kalkkitahna) ja lattia siveltiin saksalaisella Betoflex-pinnoitteella (vesieristys).

Pesuhuoneen uudet rapatut seinät ja kattopinnat maalattiin STo Silco Color-silikonihartsimaalilla.

Kaikki saunarakennuksen paneelipinnat maalattiin perinteisillä öljymaaleilla (Uula ja Terra Linal). Myös ovet, ikkunat ja listoitukset käsiteltiin em. maaleilla.

Lattiat maalattiin Uulatuote Oy:n lakkamaalilla ja Tikkurila Oy:n puulattiamaalilla.

Keittiön kalusteet maalattiin Empire-kalustemaalilla.

Pukuhuoneen ja takahuoneen uudet höylälautapinnat käsiteltiin sävytetyllä maaliöljyllä.

Uuden takka/ leivinuuni-yhdistelmän tiilipinnat käsiteltiin slammaamalla kalkkisementtillaastilla.

YLEISIÄ KORJAUSPERIAATTEITA:

Kaikki kunnostustyöt on tehty periaatteella, että vain korjauskelvottomat osat uusittiin. Esiin. Ikkunoiden ja listoitusten korjauksissa on tehty huomattavan paljon puupaikkauksia, joissa on käytetty päärakennuksen ullakolle varastoitua vanhaa tiheäsyistä puutavaraa. Todettava on, että tähän mennessä kaikki listat on pystytty korjaamaan. Samoin yhtään ikkunapokkaa ei ole päärakennuksesta uusittu kokonaan. vaan yleisesti on riittänyt, että vain vaurioitunut osa oli poistettu (esim. muutamia tippanokkia on uusittu)

Rakennuksen heloitukset on myös pääsääntöisesti pystytty kunnostamaan, ja korjauskelvottomien sekä puuttuvien heloitusten tilalle on saatu hankittua vastaavia osia eri purkutyömailta tai muista varastoista.

Hirsien uusinnassa oli suurena apuna se, että Lepokodin onneksi ja Kangasalan ympäristön vahingoksi oli useitakin hirsitaloja purettavana, ja näistä saimme hirsiiä niin runsaasti, että vaihtotyön aikana pystyimme jopa valikoimaan kuhunkin hirrenvaihtoon mahdollisimman samanmittaiset hirret.

Puretut pinkopahvitukset on aina merkitty huonekohtaisesti siten, että niistä tiedetään myös niiden sijainti huoneessa. Tämän jälkeen ne on varastoitu päärakennuksen ullakolle myöhemmin tehtäviä lisätutkimuksia varten.

Myös kaikki muut puretut osat on varastoitu eri paikkoihin joko myöhempiä tutkimuksia varten tai käytettäväksi varaosina. nykyisen korjaustyön tarpeiden mukaan.

Jokaisessa huoneessa on viimeistään kunnostustöiden alussa tehty aina aikaisempien maalikerrosten selvittely. Saaduista tuloksista on jätetty maalaustöiden yhteydessä pieniä malleja näkyville (esim. listat, katot, kynnykset, kalusteet, ovet tms.)

Kaikki korjaustöissä käytettävä materiaali (puutavara, maalit, tapetit) on valittu tarkoin noudattamaan alkuperäistä mallia.

Koska Lepokodissa on vuosien aikana toteutettu paljon eriasteisia korjaus- ja muutostöitä, oli alkuperäisen mallin selvittäminen useinkin työlästä, mikäli se oli jo kokonaan poistettu. Tällöin oli käytössämme selvittelytyössä ollut runsaasti valokuvia, Kyllikki Kärkkäisen muistikuvat sekä, Lepokodin talonmies **Aarne Niemen** tiedot. Aarne oli usein ollut toteuttamassakin näitä muutostöitä, joten näistä tiedoista on ollut meille todella suuri apu.

Jokaisen huoneen kohdalla on aina ennen korjaustöiden alkua jouduttu tekemään irtaimiston siirto väliaikaiseen varastoon. Työ on tehty siten, että. ko. irtaimisto on aina merkitty ennen siirtoa ja valokuvattu paikallaan, jotta korjaustöiden valmistuttua ne on saatu takaisin alkuperäisille paikoilleen.

TYÖN TOTEUTTAMINEN

Suuri osa suoritetuista kunnostustöistä oli tehty TAKK:n (Tampereen.ammatillinen aikuiskoulutuskeskus) kurssilaisten työpanoksena. Työmaalla on kurssilaisia ollut parhaillaan lähes 20. Ilman heidän osuuttaan emme olisi voineet toteuttaa käynnissä olevaa korjaushankettamme edes pienemmässä laajuudessa. Koska työ tehdään kurssityönä, on huomioitava myös se, että työ ei välttämättä edisty niin ripeästi kuin normaalilla työmaalla. Työ on heidän osaltaan opettelu Jotkut tvövaiheet ovat vaatineet tiedonhakua myös kouluttajilta, sillä kunnostustyössä on hyvinkin usein oltu tilanteessa, ettei ole tarpeeksi tietoa vanhoista työmenetelmistä ja aineista. Kurssilaiset ovat viihtyneet hyvin työkohteessa, sillä useimpien kohdalla kurssin pituus on "venynyt" yli vuoden, jopa kahdenkin pituiseksi. Ilolla voidaan myös todeta, että monet kurssilaisista ovat olleet tyytyväisiä siihen. että työmaalla on voinut todellakin oppia jotakin.

Työn toteuttamisessa on pääsääntöisesti noudatettu periaatetta, että kaikki työvaiheet pyritään tekemään käsityönä, koneiden käyttö on pyritty minimoimaan. Syynä tällaiseen ratkaisuun on osaksi se, että juuri näitä käsityömenetelmiä työmaalla halutaankin opettaa, kuin myös se, että monet koneet myös lisäävät palovaaraa työmaalla. Esim. maalien polttokaavinta on kokonaisuudessaan kielletty rakennuksien sisäpuolella, ulkona tätäkin menetelmää on kuitenkin jonkin verran toteutettu.

Maalinpoistotyöt käsikaavintamenetelmillä perustuu suurelta osalta siihen, että esim. lattiapintoihin haluttiin jättää niihin vuosikymmenten aikana tulleet kulumisen jäljet. Koneilla hiomalla ne olisi hävitetty, ja samalla olisi menetetty osa Lepokodin historiaa.

"LOPPUSUORA"

Kunnostustyöt ovat vihdoin joulukuussa 2000 siinä vaiheessa, että päärakennuksen "vanhan osan" kunnostustyöt ovat pääsääntöisesti tehty seinien, lattioiden ja kattojen osalta. Keittiö aputiloineen kunnostettiin syksyn 1999 ja kevään 2000 aikana, samoin alakerran käytävä ja "yleisö-wc". Lopussa työhön saatiin apua Helsingistä asti, kun Maalausliike Ritari & Smedberg Keravalta miehistöineen saapui talkoisiin.

Viimeiset kunnostettavat tilat, kuten esim. keittiö ja wc, olivat sikäli helpompia kunnostaa, sillä pintamateriaaleina voitiin käyttää jo nykyaikaisia tuotteita, koska tilat oli saatava helposti puhdistettaviksi ja viranomaisten vaatimukset täyttäviksi. Pohjatöiden osalta työ ei kuitenkaan ollut helppo, koska myös näistä tiloista löytyi lähinnä kosteudesta aiheutuneita vaurioita. Tämä aiheutti jälleen laajoja purkutöitä ja runkorakenteiden korjauksia.

Kangasala 20.12.2000

Tarmo Marjamäki

Rakennuskonsultointi Tarmo Marjamäki Oy

Kangasalan Lepokoti Ruutanantie 26, 36200 Kangasala
Sähköposti tiedustelut: Palautelomakkeella
puh. 03-3771051 mp. 040-778 8695